

ስክሌ: ኮንዶ ፍሪድ: ዩቲር

8. ኣብ ሸወዲን ብዕድመ ምድፋኽ

ትሕዝቶ

እርጋን

ናብ ኣረጋውያን ዝዓለመ ንጥፊታትን ሓለፋታትን

ጡረታ (Pensioner)

ምክንኻን ንኣረጋውያን (Äldreomsorg)

ሞት ምስ ዘጋጥም

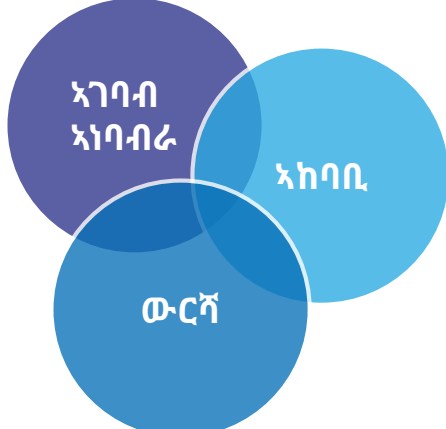
መሰል ውርሻ

ምእራግ

ኣብ ሸወደን ዝካተቱ ነዊሕ ዕድመ ይነብሩ። ብደረጃ ሃገር ክርእ እንክሎ፣ ማእከላይ ንውሓት ዕምሪ ነበርቲ ሸወደን (Medellivslängden)፣ 82 ዓመት እዩ። ማእከላይ ንውሓት ዕምሪ ደቀንሰትዮ 84 ዓመት ክኸውን እንክሎ፣ ናይ ደቂ ተባዕትዮ ከኣ፣ 80 ዓመት እዩ።

ምብዛሕ ቍጽሪ ኣረጋውያን ከኣ፣ ምስዚ እናለዓለ ዝኸይድ ማእከላይ ንውሓት ዕምሪ ዝተተሓሓዘ እዩ። ማእከላይ ንውሓት ዕምሪ፣ ኣብ ነፍሲ ወከፍ 10 ዓመታት፣ ዳርጋ ብሓደ ዓመት እናወሰኸ ይኸይድ ኣሎ። ምውሳኽ ማእከላይ ንውሓት ዕምሪ፣ ኣብዚ ሓዘዎ ዘሎ ናይ ምውሳኽ ተኸእሎ ደው ክብል ምጥኳር ዘርእ ምልክት ኣይተቐልቀለን ዘሎ። ካብ' ቶም ኣብዚ እዋን' ዚ 10 ሚልዮን በጺሖም ዘለዉ ህዝቢ ሸወደን፣ 18% ዕድመ ጡረታ (65 ዓመት) ዝተሳገሩ እዮም። ኣብ ዓመተ 2030፣ ልዕሊ 30% ካብ ህዝቢ ሸወደን፣ ልዕሊ 65 ዓመት ዕድመ ክኸውን ይግመት።

ክንደይ ዓመት ክትጸንሕ ምጥንኻ፣ ኣብ ብዙሕ ረጅሒታት ዝተመርኮሰ እዩ። ካብ ወለድኻን ኣዝማድኻን ዝወረስኻዮ ተፈጥሮኣዊ ውርሻ፣ ንዕድመኻ ይጸልዎ እዩ። ከመይን ኣበይን ትነብር' ውን ጽልዋ ኣሎዎ። ክትኣርግ ክለኻ፣ ኣብ ኣካላዊ፣ ኣእምሮኣውን ማሕበራውን ኩነታትኻ፣ ለውጥታት ይርኣዩ እዮም። ወደሰብ፣ ነቲ ካብ ወለዱ ዝወረሰ ተፈጥሮኣዊ ውርሻ፣ ክልውጦ ኣይክእልን' ዩ። ብኣገባብ ኣነባብራኡ ገይሩ ግን፣ ንኣተኣራርጋኡ ክጸልዎ ይኸእል እዩ።

ብዓል መዚ ህዝባዊ ጥዕና' ፣ ኣገባቡ ንዝሓለወ ናይ ምእራግ መሰርሕ፣ ኣገደስቲ ዝኾና ኣርባዕተ ነጥብታት የቕርብ፦

- ኣካላዊ ንጥፈታት
- ጥዑይ ኣመጋግባ
- ማሕበራዊ ርክባት
- ትርጉም ዘሎዎም ሰራሕት/ተደላዩ ኳንካ ክስምዓካ ክለ

ነቲ ምስ ኣረግካ ዝህሉወካ ኩነታት፣ ብንእስነትካ ክለኻ ኢኻ ትጸልዎ። ሽጋራ፣ ሕማቕ ኣበላልዓ፣ ጭንቀት፣ ዘይምንቅስቓስ፣ ድርጋን ኣልኮልን ንኹልና ሕማቕ

እዩ። ጥዑይ ኣበላልዓን ወትሩ ምንቅስቃስን፣ ሰብ ምስ ኣረገ ጥዕና ዝመልኦ ንክኸውን ኣስተዋጽኦ ኣሎዎ። ነዊሕ ንክነብር ድማ፣ ኣስተዋጽኦ ይገብረሉ።

ኣካላዊ ለውጢ

ክሳብ 40 ዓመት ዕድሜ፣ ኣካላውን ስጋውን ለውጢ፣ ውሑድ እዩ። ደካር ግን ይውሰኽ። እቲ ኣብ ዋህዮታትና ዘሎ ናይ ውርሻ ታህዋስ (DNA) ነቲ ኣብ ኣካላትና ዝርእ ናይ ምእራግ መስርሕ ይመርሖ። ናይ ምእራግ መስርሕ፣ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ይፈላለ እዩ። ገሊኦም ቀልጢፎም ይስይቡን ገጾም ዕጥርጥር ይብልን። ኣብ ገሊኦም ግን ጸኒሑ / ዩ ዝኸሰት።

እቲ ናይ ምእራግ ስጋዊ ለውጢ፣ ከም እንሓጽር፣ ከም እንዝሕትልን ከም እንትክዝን ይገብረና። እቲ ኣብ ኣካላትና ዝካየድ ናይ መግቢ ምሕቓቕ መስርሕ ስለ ዝንኪ፣ ድርቀት ይገብረልና። ስለዚ፣ ብዙሕ ማይ ምስታይ ኣገዳሲ እዩ።

ምንካይ መስርሕ ምሕቓቕን እርጋንን፣ ብዙሕ ከም ዘይትንቀሳቕስን ብዙሕ ከም ዘይትበልዕን ይገብረካ። ስለዚ እቲ እትበልዖ መግቢ፣ ጽቡቕ ብቕዓት ዘሎዎ ክኸውን ይግባእ። ከምኡ' ወን ሚዛናዊ ማኣዛ፣ ሺታሚንን ሚነራልን ዘሎዎ ክኸውን ይግባእ።

ኣረጋውያን ንክርእዩ፣ ካብ ናይ መንእሰያት ዝዛየደ ብርሃን የድልዮም። ስለዚ፣ ኣብ ገዛ እኹል መብራህቲ ክህሉ ይግባእ። ምስ ትኣርግ፣ ልዑል ድምጺ ክትጻወር ኣይክኣልን። ልዑል ድምጺ ኣብ ዘሎዎ ክባቢ ድማ፣ ቃላት ክትፈላሊ ኣይክኣልን።

ስኣሊ፣ ዮኅር

አረጋውያን፣ ሚዛኖም ከሕሎዉ ስለ ዘይክእሉ ካብ ንኣሸቱ ንላዕሊ ምውዳቕ የዘውትሩ። ኣብ ገዛ ንዘጋጥሙ ምውዳቕ ንምክልኻል፣ ብዙሓት ብልሓታት ኣሎዉ። እቶም ንምውዳቕ ጠንቂ ዝኾኑን ዘዕንቅፉን ንኣብነት፣ ናይ ባይታ ምንጻፍን ክብ ዝበሉ ድርጅቲ ትታትን ክእለዩ ይግባእ።

አረጋውያን፣ ብብዙሕ ምክንያታት ካብ ንኣሸቱ ንላዕሊ ብመድሃኒት ተነቀፍቲ እዮም። አረጋውያን፣ ኣብ ኣካላቶም፣ ውሑድ ፈሳሲ፣ ግን ክኣ ብዙሕ ስብሐ ኣሎዎም። ስለዚ፣ ገለ ኣብ ስብሐ ዝሓቁ መድሃኒታት፣ ኣብ ኣካላት ናይ አረጋውያን፣ ካብ ዝግብእም ግዜ ንላዕሊ ይጸንሑ።

ናይ ኣእምሮ ለውጢ

ምስ እርጋን፣ ሓንጎል ' ውን ይልወጥ እዩ። ብዘሐ ዋህዮታት ሓንጎል ይንኪ። ሓንጎል ድማ ይንእስ። መስርሕ ዕዮኡ ግን ዓቢ ለውጢ ኣይገብርን እዩ። ናይ ምዝካር ተክእሎ ብዙሕ ኣይጸሎን። ቃላት ኣብ ምዝካርን ኣብ ሓፈሻዊ ፍልጠትን ድማ፣ ኣብ ግዜ እርጋን ብዝበለጸ እዩ ዝውስኽ።

ምስ እርጋን ናይ ምርሳዕ ሕማም ይውስኽ። ምንካይ ዝክኸሪ ግን ምስ ናይ ምርሳዕ ሕማም ዝተተሓሓዘ ኣይኮነን። ንኣብነት ጥዑይ ምርሳዕ ዝብሃል፣ መረጺንካ ወይ መፍትሕካ ኣበይ ከም ዘንበርካዮ ምርሳዕ እዩ። መረጺን ዓይንን መፍትሕን ከም ዘሎካ ክትርስዕ ከሎኻ ወይ ድማ ኣብ ሓደ እትፈልጦ ቦታ ኬድካ ኣበይ ከም ዘሎኻ ክጠፍኣካ ከሎ ግን፣ ምልክት ሕማም ረሲዕ እዩ።

ብኣካልን ብኣእምሮን ንጡፍ ምኃን ጽቡቕ እዩ። ሓንጎል ወደሰብ ብመገዲ ቃላት፣ ስእሊ፣ ደርፊ፣ ሙዚቃ፣ ጸወታን ስሓቕን፣ እንስሳታት፣ ተፈጥሮን ማሕበራዊ ርክባትን፣ ኩሉ ግዜ ' ዩ ከምሃር ዝደለ። ሓንጎል ወደሰብ ንክምሃር እርጋን ኣይፈልጥን እዩ። ምስ ኣረግካ ንሓደ ነገር ክትምሃር ግን፣ ነዊሕ ግዜ እዩ ዝወስድ።

ሓንጎል፣ ብብዙሓት መድሃኒታት ተነቃፊ እዩ። ንኣብነት፣ ቅሳነት ዘምጽኡን መደቀስን መድሃኒታት፣ ከምኡ ' ውን ቃንዛ ደው ዘብሉ ሞርፊን ዘሎዎም ዝበዘሑ መድሃኒታትን ማለት ' ዩ።

ማሕበራዊ ለውጢ

ኣብ ግዜ ጡረታ፣ ንመጀመርታ ግዜ ኣብ ህይወትካ፣ ንግዜኻ ከመይ ጌርካ ከም እትጥቀመሉ እትውሰነሉ እዋን ይጀምር። ድሕሪ 65 ዓመት ዕድመ ጡረታ፣ ኣብ ስራሕ ዝቕጽሉ ኣረጋውያን ብዙሓት እዮም። ገሊኦም ድማ፣ ደሞዝ ዘይብሉ ወለንታዊ ስራሕ ይሰርሑ።

ኣብ ግዜ እርጋን ዝህሉወካ ጽቡቕ ህይወትን ናብራን፣ ግሩም ዝኾነ ህይወት ንክተሕልፍን ኩነታት ህይወትካ ትርጉም ንክህሉዎን ንነገራት ከመይ ጌርካ ትወጋግኖም ይውስኖ እዩ። መጽናዕቲ ከም ዝሕብር፣ ህይወት መቐረት ዝህሉዎ፣ ምስ ሕብረተሰብ ምስ ዝተኣሳሰር እዩ። ንጡፍ ምኃን፣ ተደላዩ ምኃንን ምስ ከማኻ ሰባት ድማ ጽቡቕ ምሕዘንት ምህላውን ዝኣመሰሉ ነጥባታት ወሰንቲ እዮም።

ስእሪ፡ ማቲልዳ ካርልሶን፣ ከተማ የተባረደ

ናብ ኣረጋውያን ዝዓለመ ንጥፊታትን ሓለፋታትን፡

ናብ ኣረጋውያን ዝዓለመ፡ ብዙሓት ንጥፊታትን ሓለፋታትን ኣለዉ።

ንጡረተኛታት ዝኸውን ንጥፊታት ዘዳሉዎ ብዙሓት ማሕበራት ኣሎዎ። ሓንቲ ካብኣተን፡ 'ሃገራዊ ውዳብ ጡረተኛታት PRO' እያ።

ኣብ ብዙሓት ኮምዩኖት ሸወደን፡ ኣረጋውያን፡ ኣብ ምዓልቲ ንዝተወሰኑ ሳዓታት፡ ብናይ ህዝባዊ መገዓዝያ ገይሮም፡ ብናዳ ወይ ብትሑት ዋጋ ክገሹ ይኽእሉ።

ዕድመ ዝደፋእካ ኪንካ ብህዝባዊ መገዓዝያ ንኽትገይሽ ዘጸግም ስንክልና ምስ ዝህልወካ፡ 'ናይ ኣገልግሎት መገዓዝያ' ክትጥቀም ትኽእል ኢኻ። ስለዚ፡ ኣውቶቡስ ወይ ድማ ባቡር ካብ ትጥቀም፡ ትሑት ዋጋ ክፈልካ ታክሲ ክትጥቀም ትኽእል ኢኻ። ኣገልግሎት መገዓዝያ ንኽትረከብ፡ ኣብቲ ዝተመዘገብካሉ ኮምዩን፡ ኣቕዲምካ ሕቶ ኣቕርብ። ምስኡ ኸኣ፡ ካብ ሓኪም ዝተዋህበን ብህዝባዊ መገዓዝያ ክትገይሽ ከም ዘይትኽእል ዝገልጽን ናብ 'ኣገልግሎት መገዓዝያ'፡ ወረቐት ምስክር ልኡኽ።

ኣብ ውሽጢ ኮምዩንካ ዝካየድ ጉዕዞ ግን፡ ብፍለክሰሊንጾር (flexlinjer) ክትገዛዙ ትኽእል ኢኻ። እዞን ኣውቶቡሳት' ዚኣተን፡ ክብደን ምስቲ ማርሻቢዲ ማዕረ ዝኾና ኣውቶቡሳት እየን። ከምዚ ብምኽእላን ድማ፡ ዓረብያ ስንኩሳን ዝጥቀም ሰብ፡ ንምድያብን ንምውራድን ይቐለሉ ማለት' ዩ። እዚ ኣተን፡ ካብ 'ተን ካልኦት ህዝባዊ መገዓዝያታት፡ ዝያዳ ናብ መንበሪ ኣባይቲ ቅርብ ኢለን ይገዛዩ። እተን ኣውቶቡሳት፡ ናብቲ ዝተመዘገባኦን ዝተመደባኦን ቦታ ጥራይ እየን ዝኾነ ወይ ሰብ ዘውርዳ። ስለዚ፡ እቲ ናይ ጉዕዞ መገድን ግዜን ሓሓሊፋ ይለዋወጥ እዩ።

ጡረታ (Pensioner)

ጡረታ፡ ዕድመ ደፊእኩም ስራሕ ደው ምስ ኣበልኩም እትወስዱዎ ገንዘብ ' ዩ። ክንደይ ዝመጠኑ ጡረታ ይውሃበኩም፤ ክፈላለ ይኽእል ' ዩ። መጠን ዝውሃበኩም ጡረታ፡ ደሞዝኩም ክንደይ ነይሩ፤ ክንደይ ዝኸውን ግዜ ስራሕኩም፤ ክንደይ ዝኸውን ገንዘብ ከ ኣቐሚጥኩም ኣብ ዝብሉ ረጅሒታት ይምርኮስ።

ጡረታኻ፡ ካብ ዝተፈላለዩ ሸነኻት ክመጽእ ይኽእል እዩ። ገለ ክፋሉ ከም ሓፈሻዊ ጡረታ ኮይኑ ካብ ' ሃገራዊ ወኪል ጡረታ (Pensionsmyndigheten) ' ፣ ገለ ክፋሉ ድማ፡ ከም ናይ ኣገልግሎት ጡረታ ኮይኑ፤ ካብ ውሃብ ስራሕካ እዩ ዝመጽእ። ውልቃዊ ናይ ጡረታ ውህሉል ' ውን ክህሉወካ ይኽእል እዩ። እዚ ኣቶም ንሓድሕዶም ኣይጸላለውን እዮም። ኩላቶም ተደማሚርም እዮም ድመር ጡረታኻ ዝኾኑ።

ጡረታ ምእስ ከም እትወጽእ ዝውስን፡ ንስኻ ባዕልኻ ኢኻ። ካብ ግቡእ ግዜኻ ዶንጊኻ ጡረታ ምስ እትወጽእ፡ ኣብ ወወርሒ ዝበዘሐ ክፍሊት ይውሃበካ። ገለ ክፋል ናይ ሓፈሻዊ ጡረታኻ፡ ኣቐዲምካ 61 ዓመት ምስ መላእካ ክትወስዶ ትኽእል ኢኻ። ግን ከኣ ክሳብ 67 ዓመት እትመልእ ክትሰርሕ ትኽእል ኢኻ። ስራሕካ ክትቅጽል ምስ እትደለ ከኣ፡ ምስ ውሃብ ስራሕካ ክትሰማማዕ ይግባእ።

ስክሊ: ማግኑስ ግላንስ

ከንደይ ክፋል ናይቲ ጡረታ ክትወስዶ ከም እትደሊ፡ ባዕልኻ ኢኻ ትመርጽ። ኣብ መንጎ 25% - 100% ናይ ጡረታኻ፡ ወርሓዊ ክትወስዶ ትኽእል ኢኻ። ፍርቂ ጡረታኻ እናወሰድኻ ፍርቂ ናይ ስራሕ ግዜ ክትሰርሕ ምርጫ ኣሎኻ።

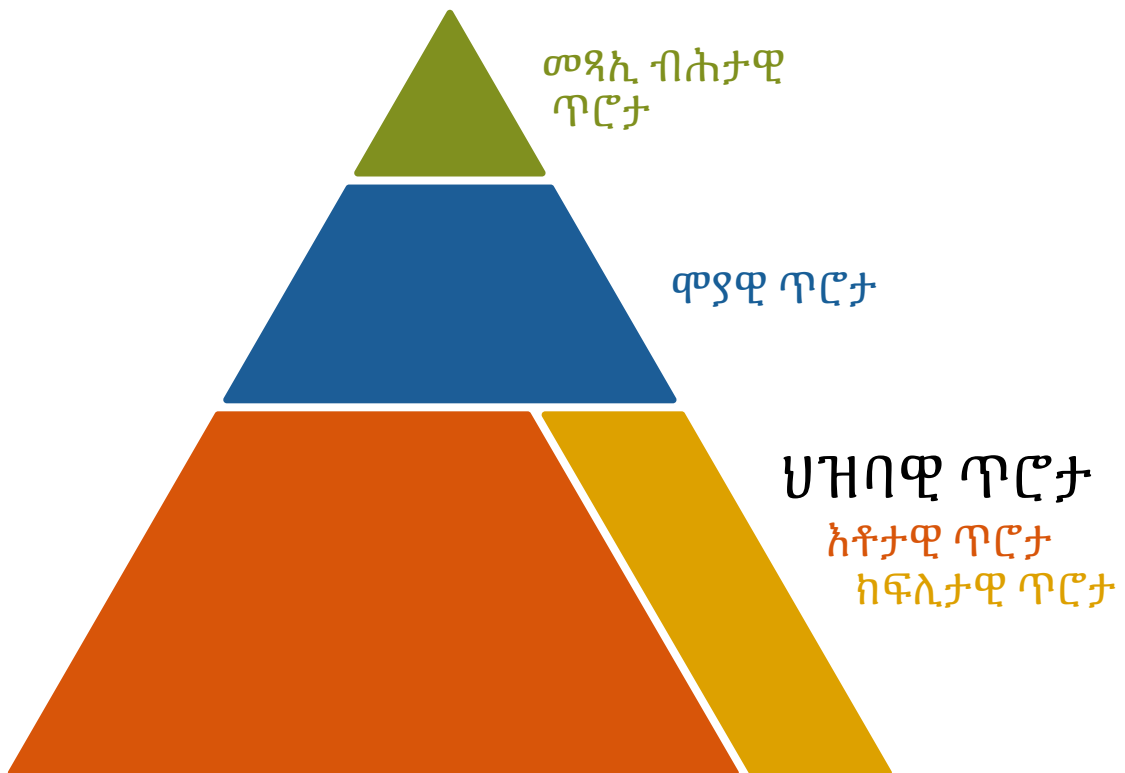
ሓፈሻዊ ጡረታ (allmän pension)

ሓፈሻዊ ጡረታ፡ ነቶም ኣብ ሸወደን ዝነብሩን ዝሰርሑን ዝምልከት መሰል እዩ። እዚ ጡረታ' ዚ መንግስታዊ ኮይኑ፡ ብ 'ሃገራዊ ወኪል ጡረታ (Pensionsmyndigheten)' ኣቢሉ ይኸፈል። ንተወሳኺ ሓበሬታ፡ ኣብዚ መርበብ' ዚ www.pensionsmyndigheten.se ኣቲኹም ኣንብቡ።

ብዛዕባ ሓፈሻዊ ጡረታኻ ብተወሳኺ ክትፈልጥ ምስ እትደሊ፡ ምስ 'ሃገራዊ ወኪል ጡረታ' ብተለፎን ወይ ኣብ ቤት ጽሕፈት ውሃቢ ኣገልግሎት ቆጻራ ብምሓዝ ብውልቂ ክትራኽብ ትኽእል ኢኻ።

ክትሰርሕ፡ ክትምሃር ወይ ዕረፍቲ ወላዲ ክትወስድ ከለኻ፡ ዓመት ዓመት፡ ንጡረታኻ ዝኸውን ገንዘብ ተዋህልል። ሓፈሻዊ ጡረታ፡ ብእቶታዊ ጡረታን ብክፍሊታዊ ጡረታን ይቐውም። እዚ ድማ፡ ኣብ እቶትኻ ይምርኮስ። ውሑድ ወይ ምንም እቶት ዘይነበረኻ ምስ እትኸውን፡ ውሕስነታዊ ጡረታ ትረክብ።

- እቶታዊ ጡረታ (inkomstpension)
 - ከንደይ ዝመጠኑ እቶታዊ ጡረታ ትረክብ፡ ኣብ እቶትኻ' ዩ ዝምርኮስ።
 - ዓመት ዓመት፡ 16% ናይ እቶትኻ ወይ ደሞዝኻ፡ ንእቶታዊ ጡረታ ትኸፍሎ። ብዘይካ ካብ ስራሕኻ እትረኽቦ እቶት፡ ናይ ስራሕ ኣልቦ ካሕሳ፡ ናይ ሕማምን ሰንክልናን ካሕሳ፡ ከምኡ' ውን ናይ ወላዲ ካሕሳ' ውን ከም እቶት ይቐጽር እዩ።

ምንጩ፡ Pensionsmyndigheten

- ክፍሊታዊ ጡረታ (premiepension)
 ዓመት ዓመት 2.5% ናይ ኣታዊኻ ወይ ደሞዝካ፣ ከም ንረብሓዊ ወፊያ ተቐማጢ ትኸፍል። እዚ ኸኣ ክፍሊታዊ ጡረታ ይብሃል። እዚ ረብሓዊ ትካል ለይቲ ብብርክታት ዝቐመ እዩ። ገንዘብካ ኣበዮኖት ብርክታት ከም ዝኣቱ ባዕልኻ ኢኻ ትውስን። ስለዚ፣ ክንደይ ዝመጡ ክፍሊታዊ ጡረታ ከም እትረክብ፣ እቲ ዝኸፈልካዮ ድምር ገንዘብን፣ ገንዘብካ ክትወስድ ከለኻ እቲ ኣብቲ ትካል ዘሎ ብርክታት ከመይ ይኸይድ ኣሎን እዩ ዝውስኖ።
- ውሕስነታዊ ጡረታ (garantipension)
 ውሕስነታዊ ጡረታ፣ ነቶም እቶት ዘይነበሮም ወይ ትሑት እቶት ናይ ስራሕ ዝነበሮም ላይ ዝምልከት። ምሉእ ውሕስነታዊ ጡረታ ክትወስድ፣ ኣብ ሸወደን፣ እንተ ወሓደ 40 ዓመታት ዝተቐመጥካ ክትከውን ኣለካ። ኣብ ሸወደን፣ ካብ 40 ዓመታት ንታሕቲ እንተ ተቐማጥካ፣ ውሕስነታዊ ጡረታ፣ ትሕት ይብል። ውሕስነታዊ ጡረታ፣ ካልእ ዓይነት ጡረታ እንተለካ ምን ትሕት ክብል ይኸእል ላይ። ንኣብነት እቶታዊ ጡረታ እንተለካ።

ሞያዊ ጡረታ (tjänstepension)

ሞያዊ ጡረታ፣ ክፋል ናይ ላይ ወሃብ ስራሕካ ዝኸፍሎ ጡረታ ላይ። ዝበዝሑ ስራሕተኛታት፣ መሰል ሞያዊ ጡረታ ኣሎዎም። ሞያዊ ጡረታኻ እንታይ ከም ዝመስል፣ ማሕበራት ሞያውያንን ወሃብቲ ስራሕን ዝበጽሑዎ ስምምዕ ላይ ዝውስኖ። ተምሃራይ፣ ሸቕለት ኣልቦኛ፣ ሓባራዊ ውዕል ዘይብሉ ስራሕ ዝሰርሕ፣ ከምኡ ምን ብዓል ዋኒን፣ ሞያዊ ጡረታ ኣይረክብን ላይ።

ናይ ውልቅኹም ትካል ምስ ዝህልወኩም፣ ባዕልኻትኩም ኢኹም ገንዘብ ጡረታኹም ትኸፍሉ። እዚ ኸኣ ባዕላዊ - ክፍሊት (egenavgift) ይብሃል።

ውልቃዊ ጡረታ (privat pension)

ንጡረታኻ ዝኸውን ገንዘብ፣ ባዕልኻ ክትቀጥብ ትኸእል ኢኻ። ኣብ ባንኪ ወይ ኣብ ሓደ 'ኩባንያ ውሕስነት ጡረታ' (pensionsförsäkringsbolag)፣ ኣብ 'ማእከል ውሕስነት ናይ ዝተኣከበ ገንዘብ (fondförsäkring)' ክትቀጥብ ትኸእል ኢኻ። ወርሒ ወርሒ፣ ክንደይ ዝመጡ ገንዘብ ከም እትቐጥብን ምቕጣብ ምዓስ ከም እትጅምርን ትውስን ባዕልኻ ኢኻ።

ጽገናዊ መናበራ ሓገዝ ንኢርጋን (Äldreförsörjningsstöd)

ዝውሃበኩም መጠን ጡረታ ምስ ዘይኣኸለኩም፣ 'ጽገናዊ መናበራ ሓገዝ ንኢርጋውያን (Äldreförsörjningsstöd)' ዝተሰምዩ ሓገዝ ክግበረልኩም ይኸእል። 65 ዓመት መሊእኩም፣ ኩሉ ዝምልከተኩም ናይ ጡረታ ሓለፋታት እናወሰድኩም፣ ክናብረኩም ምስ ዘይኸእል፣ 'ጽገናዊ መናበራ ሓገዝ ንኢርጋውያን' ክትወስዱ ትኸእሉ ኢኹም። ነዚ ሓገዝ ንምርካብ ከተመልክቱ እንከለኹም፣ ብዓል መዘ ጡረታ፣ ተወሳኺ ሓገዝ ክራይ - ገዛ (bostadstillägg) ይግብኣኩም ድዩ ወይስ ኣይፋሉን ምን ይርእ እዩ።

ተወሳኺ ሓገዝ ክራይ-ገዛ ንጠረጎታት

ሓገዝ ክራይ - ገዛ'፣ ኣብ ልዕሊ ሓፊሻዊ ገንዘብ ጠረጎታ ዝውሃብ ተወሳኺ ገንዘብ እዩ። ክንደይ ዝኸውን ተወሳኺ ሓገዝ ክራይ - ገዛ ክውሃብኩም ይኸእል ንዝብል ሕቶ፣ ኣብ እትኸፍሉዎ መጠን ክራይ - ገዛ፣ ኣታዊኹም፣ እትውንኑዎ ንብረት፣ ኩነታት ስድራቤትኩምን ዝኣመሰሉን ረጅሒታት ዝተመርኮሰ እዮ።

65 ዓመት መሊእኩም፣ ምሉእ ገንዘብ ሓፊሻዊ ጠረጎታኹም ክትወስዱዎ ድሕሪ ምጅማርኩም ኢኹም፣ ነዚ ሓገዝ' ዚ ክውሃብኩም ክትሓቱ ትኸእሉ። ኣብ ከመይ ዓይነት ኩነታት ትነብሩ ኣለኹም ብዘየገድስ፣ ንኣብነት ኣብ ገዛ - ኸራይ ወይ ኣብ ዝገዛእኩም ገዛ፣ ነዚ ሓገዝ' ዚ ክትሓቱ ትኸእሉ ኢኹም። ንብረት ምስ ዝህልወኩም' ውን ብተመሳሳሊ ክትሓቱ ትኸእሉ ኢኹም።

ንተወሳኺ ኣፍልጦ፣ ኣብ መርበብ ሓበሬታ ብዓል መዚ ጠረጎታ www.pensionsmyndigheten.se ኣቲኹም ከተንብቡ ትኸእሉ ኢኹም።

ምስ ጠረጎታኻ ናብ ወጻኢ ሃገር ምግዓዝ፡

እቶታዊ ጠረጎታ፣ ክፍሊታዊ ጠረጎታ፣ ሞያዊ ጠረጎታ፣ ከምኡ' ውን ውልቃዊ ጠረጎታ ሒዝኻ ኣብ ካልእ ሃገር ንዝይተወሰነ ጊዜ ክትቅመጥ ይክኣል እዩ። ነቲ ናይ ውሕስነት ጠረጎታ *garantipension* ግን፣ ክትቅጽሎ ትኸእል ኣይመስልን። ነዚ፣ ኣበይ ሃገር ከም ዝገዓዝኻን እንታይ ሓለፋታት ከም ዘሎኻን እዩ ዝውስኖ። ናብ ውሽጢ ሃገራት EU/EES ስዊዘርላንድን ሓድሓደ ጊዜ ድማ፣ ናብ ካናዳ ምስ እትግዕዘ፣ ነቲ ውሕስነት ጠረጎታ ክትሕዞ ትኸእል ኢኻ። እቲ ' ጽገናዊ መናበሪ ሓገዝ እርጋን' ግን ካብዛ ሃገር ወጺኻ ክትከይድ ከሎኻ ጀሚሩ እዩ ዘቋርጽ።

ምክንኻን ኣረጋውያን (Äldreomsorg)

ሓደ ሰብ ምስ ዝኣርግ፣ ዝበዝሕ እዋን ኣብ መዓልታዊ ህይወቱ ደገፍ ይደሊ። ኣብ ሸወደን፣ ብመሰረት እቲ ሕገ፣ ብዕድመ ዝደፍኡ ሰባት ካብቲ ሕብረተሰብ ደገፍን ክንክንን ክረኽቡ መሰል ኣሎዎም። ኣብ ካልኦት ሃገራት፣ እቲ ልምዳ፣ ስድራቤትን ኣዝማድን' ዮም ብዕድመ ንዝደፍኡ ዝከናኸኑዎም። ኣብ ሸወደን ግን፣ ዝበዝሕ ጊዜ፣ እቲ ሕብረተሰብ እዩ ደገፍ ዝውፊ። ስድራቤት፣ ክሳብ ሕጂ ኣብቲ ናይቲ ኣረጋዊ ህይወት ይሳተፍ እዩ። ምክንኻን ኣረጋውያን፣ ብሕገ ማሕበራዊ ኣገልግሎትን (socialtjänstlagen) ሕገ ሓለዋ ጥዕናን (hälsa - och sjukvårdslagen) እዩ ዝምራሕን ዝመሓደርን።

ኩሉ እቲ ነቶም ኣረጋውያን ዝውሃቦም ክንክንን ምስ ሓካይምን ክፍሊ ህጹጽ ረድኤትን ዝግበሩ ርክባትን ኮምዮን ወይ ምምሕዳር ዘባ እዩ ሓላፍነት ዝወስደሎም። እዚ ጉዳይ' ዚ፣ ኣብ ዝተፈላለዩ ክፍላት ሸወደን፣ ብዝተፈላለዩ ኣገባባት እዩ ዝሰርሕ። ብመገዲ ኮምዮን፣ ኣበርክቶ ክንክን ኣረጋውያን ምስ እትደሊ፣ ኣብቲ ናይቲ ኮምዮን ማሕበራዊ ምምሕዳር ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ተወክስ። እቲ ኣብቲ ምምሕዳር ዘሎ ሓላፊ ደገፍ (ሃንድሌጋሪ)፣ ብዛዕባ ማሕበራዊ ክንክን ኣረጋውያንን መጠኑን ንዘሎ መሰል ይምርምርን ይግምግምን።

ዕለማ ክንክን ኣረጋውያን፣ እቶም ኣረጋውያን፣ ግሩም፣ ናጻን ውሑስን ዝኾነ ህይወት ንክነብሩ እዩ። ንሳቶም፣ ምስ ካልኦት ብምኻን፣ ትርጉም ዘሎዎ ንጥፈታት ንክካይዱ ዕድል ክህሉዎም ይግባእ።

መንበሪ ቤት ኣረጋውያን

ብዙሓት ኣረጋውያን፣ ብዝክኣል መጠን ኣብ ገዝኦም ክቕመጡ ይደልዩ። ኣብዚ እዋን' ዚ ኾነ፣ ብደገፍ ሕብረተሰብን ብዝተፈላለዩ ኣብቲ ገዛ ዝግበር ምውግጋንን፣ ኣብ ገዝኦም ንክቕመጡ ዓቢ ተኸእሎ ኣሎዎም። ኣብ ገዛኻ ምእንቲ ክትቕመጥ፣ እቲ ኮምፎርት ናይ ክንክንን ኣገልግሎትን ሓገዝ ይገብር እዩ። እዚ ኸኣ ዘቤታዊ ኣገልግሎት (hemtjänst) ይብሃል።

ሰራሕተኛታት ዘቤታዊ ኣገልግሎት፣ ኣብ ምጽራይ ገዛ፣ ምስራሕ መግቢ፣ ምንጻፍ ዓራት፣ ኣካላትካ ንክትሕጸብን ጭሕምኻ ንክትላጸን ይሕግዙኻ። ምሽትን ለይትን' ውን ሓገዝ ክትረክብ ትኸእል ኢኻ። ሕግም ወይ ጉድኣት ምስ ዝህልወካ፣ ሓደ ኣላዩ ሕሙማን ኣብ ገዛኻ እናመጸ፣ ቁስልኻ ይጅንገልካን ኣፋውስ ኣብ ምውሳድ ድማ ይሕግዘካን።

ኣብ መብዛሕትኦም ኮምፎርት፣ ናይ ቀለል ዕረፍ ሓገዝ ዝህቡ ሰራሕተኛታት' ውን ኣለዉ። እዚ ኣቶም ሳሕቲ፣ ' ኣገልግሎት ጽገና' ይብሃሉ። ንሳቶም፣ ኣሳእል ይሰቕሉልካ ወይ መጋረጃ ይቕይሩልካ። ከምዚ ዝግበር ከኣ፣ እቶም ኣረጋውያን ንክይወድቁን ንክይሰበሩን እዩ።

ኣብ ገዛ ምቕማጥ ውሕስነት ምስ ዘይሰምዓካ፣ ካልእ ተኸእሎታት ኣነባብራ ኣሉ።

ልዑልን ውሑስን ገዛ (Seniorboende och trygghetsboende) ዝብሃሉ ገዛውቲ፣ ንኣረጋውያን ተባሂሎም ዝተሰርሑ ገዛውቲ እዮም። ንሳቶም ንኣብነት፣ ትሕት ዝበሉ ድርኩኹታትን ሰፋሕቲ ሊፍትታትን ኣሎዎም። እቲ ኣካራዩ ገዛ፣ ነቶም ኣብ ገዛ ኣረጋውያን ዝቕመጡ፣ እንተወሓደ 55 ዓመት ዝዕድመኦም ክኾኑ፣ እቶም ኣብቲ ውሑስ ገዛ ዝኣትዉ ድማ ካብኡ ዝለዓለ ዕድመ ክህሉዎም ይደሊ። ኣብዚ ገዛውቲ' ዚ ንምንባር ካብ ኮምፎርት ፍቓድ ኣየድልን። ባዕልኻ ኢኻ እትካረዮ ወይ እትዕድገ።

መጽለሊ ወይ ሸልተር (Servicehus) እቲ ኮምፎርት ዝውንኖ መንበሪ ኮይኑ፣ ኣረጋውያን ዝካረዩዎ ፍልይ ዝበለ ዓይነት ገዛ ወይ መጽለሊ እዩ። እቲ ሰብ፣ ናብኡ ቅድሚ ምግባቱ፣ እንታይ ነገራት ከም ዘድልዩዎ ይጽናዕ። ኣብዚ ገዛ' ዚ እቲ ኣረጋዊ፣ ንኣገልግሎት ጽርዮት፣ ምስራሕ መግብን ካልእ ተመሳሳሊ ኣገልግሎታትን ይኸፍል' ዩ።

ፍሉይ መንበሪ ወይ ጉጅለኣዊ መንበሪ፣ ኣብ ክፍሊ ክንክን ጥዕና ዝርከብ ነቶም ብዙሕ ክንክን ዘድልዮም ኣረጋውያን ዝኸውን መንበሪ እዩ። ኣብዚ ንምእታው፣ እቲ ሰብ፣ ከቢድ ሕክምናውን ማሕበራውን ክንክን ዘድልዮን ለይትን መዓልትን ክሕገዝ ዘለዎን ክኸውን ይግባእ።

ስክለ፡ ጃገይ ገግውሊትሱ፡ ዮኅና

ሞት ምስ ዘጋጥም

ሓደ ብዕድመ ዝደፍኦ ዘመድ ኣብ ገዛ ምስ ሞት ነቶም ሰራሕተኛታት ክንክን ጥዕና ምውካስ ይግባእ። ሓድሓደ ግዜ ንሓቶም ነቲ ሬሳ ብማኪና ናብ ሆስፒታል ይወስዱዎ። ኣብኡ ኸኣ እቲ ሓኪም ናይ ሞት ምስክርነት ይህብ። ፍሉይ ለበዋ ምስ ዝህሉዎ፡ ንኣብነት ኣብ ሃይማኖት እተሞርኩሰ፡ ምስ' ቶም ናይቲ ሆስፒታል ሰራሕተኛታት ምዝርራብ ይሓይሽ።

ሽዑ ኣዝማድ ምስ ቀሺ ፡ ፓስቶር ፡ ራቢን ወይ ኢማም ወይ ናይ ካልእ እምነት ወኪል ርክብ ይገብሩ። ምስ' ቶም ተወክልቲ ማሕበር ኮይኖም ድማ ከከም ኣገባብ እተፈለለዩ እምነታት ንቐብሪ ምድላዎት ይገብሩ። ምስ' ቶም ኣብ ርክባትን ኣብ ተግባራዊ ሓገዛትን ዝተሓባበሩኻ ምምሕዳር መካነ-መቓብርን (kyrkogårdsförvaltningen) ምስ ቤት ጽሕፈት ቀብርን (begravningsbyrå) ምዝራብ' ውን ጽቡቕ ክኸውን ይኽእል' ዩ።

ግብኣተ-መሪት

ኣብ ሸወደን ሰብ ሞይቲ ክቕበር ከሎ ፡ ኣዝማድን ፈተውትን ኣብ ቀብሪ ምውት ይርከቡ እዮም። እቲ ሰነ ስርዓት ቀብሪ ብኸመይ ክካየድ ከም ዘለዎ ብምውት ዝቐረበ ለበዋ እንተነይሩ፡ ንዕኡ ምትግባር ልሙድ እዩ። ምውት ኑዛዜ ዝጸሓፈ ወይ' ውን ኣቐዲሙ ብኸምዚ ክቕበር እደሊ ዝበለ ክኸውን ይኽእል' ዩ። ኣንፈት - እምነት መሰረት ዝገብር ዝተፈለለዩ ኣገባብ ቀብሪ ኣሎ።

ኣብ ሸወደን ዝበዘሕ እዋን፡ እቲ ስርዓት ቀብሪ ኣብ ቤተ ክርስትያን ወይ ካፕል ይካየድ። ሸወደናዊት ቤተክርስትያን (Svenska kyrkan) ብዘይካ ኣብ' ተን ብኮምዩን ዝካየዱ ስቶክሆልምን ትራኖስን፡ ሃይማኖት ናይ' ቶም ምውታን ብዘየገድስ ፡ ኣብ ልዕሊ መካነ መቓብራት ሓላፍነት ትሰከም።

ኣዝማድ ነቲ ናይቲ ኮምዩን ናይ ቀብሪ ወኪል ይውከሱዎ። ንሓቶም ብምምሕዳር ዘባ ተመዘዘም ነቲ ናይቲ ዝሞተ ለበዋን ናይ' ቶም ኣዝማድ ድሌትን ኣብ ግብሪ የውዕሉ። ንሓቶም ነቶም ኣባላት ሸወደናዊት ቤትክርስትያን

ዘይኮኑ በቲ ናታቶም መገዲ ከም ዝቕበሩ ይገብሩ። ነዚኣቶም ንምርክብ እቶም ኣዝማድ ነቲ ኮምፎን፣ ነቲ ዘባዊ ምምሕዳር ወይ ነቲ ናይቲ ዝሞተ ሃይማኖታዊ ሰበኻ ክውከሱዎ ይግባእ።

ግድን ቀብሪ ከተዳሉ ኣለካ ዝብሉ መምርሒታት የሎውን። ራሳ ኣብ ራሳ ሳጹን ግድን ክኣቱ ለዎ ዝብሉ መምርሒታት ግን ኣለው። ምንዳድ - ራሳ (Kremering) በየናይ ኣገባብ ክትግበር ከም ዘለዎን፣ ሓመኸኡሽቲ ኣብ መሬት ብኸመይ ክኣቱ ከም ዘለዎን ዝእዘዙ መምርሒታት' ውን ኣለው። ንደተ - ራሳ ማለት፣ እቲ ምወት ሰብ ምስ ራሳ ሳጹን ኣብ መንደዲ እቶን ይኣቱ ማለት' ዩ። ኣብቲ እቶን ራሳን ሳጹን ራሳን ሓመኸኡሽቲ ክሳብ ዝኸኑ ብሓደ ይነዱ። ኣብ ሓንቲ ንእሽቶ ዕትሮ ድማ ይእከብ፣ ኣብቲ መቓብር ከኣ ይቕበር። እቲ ሓመኸኡሽቲ ኣብቲ መካነ መቓብር፣ ኣብ ፍሉይ ቦታ (minneslund) ' ውን ክዘር ይኸእል' ዩ። ነቲ ሓመኸኡሽቲ ኣብ ባሕሪ ክዘርዎ ዘደሊ፣ ካብ ዘባዊ ምምሕዳር (länsstyrelsen) ግድን ፍቓድ ክረክብ ኣለዎ።

ኣብ መርበብ ሓበሬታ ሽወደናዊት ቤተ ክርስቲያን www.svenskakyrkan.se ብዛዕባ መካነ መቓብራትን ኣብቲ እትቕመጠሉ ቦታ ዘሎ መካነ መቓብርን ሓበሬታ ኣለካ።

እቲ ራሳ ኣብ ወዳኢ ሃገር ንክቕበር ድሌት እንተሎ፣ ነቲ ራሳ ናብ ወዳኢ ንምሰዳድ ክፍሊት ዘሎዎ ኣገልግሎት ዝህብ ' ቤት ጽሕፈት ቀብሪ' ዝብሃል ትካል ኣሎ።

ኣብ ሽወደን ኣብ መንጎ ሞትን ቀብርን ዘሎ ግዜ ብልምዲ ክልተ ሰሙን እዩ። እቶም ኣዝማድ ምስ ዝድልዩ እቲ ራሳ ቀልጢፉ ክቕበር ይኸእል እዩ። ብሕጊ ሽወደን ግን እቲ ምወት እንተ ደንጎዩ ድሕሪ ሞት ኣብ ሓደ ወርሒ ክቕበር ወይ ክነድድ ኣለዎ።

ኣብ ሽወደን ክፋት ቃሬዛ ልሙድ ኣይኮነን፣ ግን ከኣ ዝኸልክል ሕጊ' ውን የልቦን።

ኣብ ሽወደን ናይ ቀብሪ ግብሪ ይኸፈል እዩ። እቲ ክፍሊት ነቲ ቦታን ነቲ ቤትጽሎትን ንምጥቃም መሰል ይህብ። እቲ ክፍሊት ነቲ ካብ ገዛ ናብ መቓብር ዚግበር ናይቲ ቃሬዛ ናይ ጉዕዞ መሰል እውን የጠቓልል እዩ።

ኣብ ሽወደን 83% ናይ' ቶም ዝሞቱ ሰነ ስርዓት ቀብሪ ኣብ ቤተ ክርስቲያን እዩ ዝካየድ። ኣብኡ፣ ካህን ቅዳሴ የስምዕ። ቅዳሴ ክግበረልካ ኣባል ሽወደናዊት ቤተ ክርስቲያን ክትከውን ኣለካ። ኣባል ምስ እትኸውን፣ እቲ ናይ ቀብሪ ሰነ ስርዓት፣ ክፍሊት የብሉን። ቤተ ክርስቲያናዊ ሰነ ስርዓት ቀብሪ፣ ኣብ ናጻ ቤተ ክርስቲያን፣ ኣብ ናይ ካቶሊክ ወይ ተዋህዶ ኣብያተ ክርስቲያን' ውን ይካየድ እዩ።

ሲቪላዊ ቀብሪ ካብ ሃይማኖት ናጻ እዩ። ስለዚ፣ ኣብ ቤተ ክርስቲያን ኣይካየድን። እዚ፣ ኣብ ሓደ ቤት ጽሎት ኣብ ጃርዲን ወይ ኣብ ክፋት ናይ ተፈጥሮ ቦታ ይካየድ። እቲ ሰነ ስርዓት፣ በቲ ሲቪላዊ ናይ ቀብሪ ወኪል ይካየድ።

ስእሪ: Colourbox

መሰል ውርሻ

ሓደ ሰብ ምስ ዝመውት መን እንታይ ይወርስ ዝሕብር ሕገ ኣሎ። እዚ፣ ኣብቲ መሰል ውርሻ ዝብል ሕገ ሸወደን ሰፊሩ ኣሎ።

መዋቲ ምርጫው እንተ ነይሩ፣ እቲ ብህይወት ዘሎ ብዓል ቤት ንኹሉ ይወርሱ። እዚ ወላዲ 'ዚ ምስ ሞተ ድማ፣ ደቆም ይወርሱዎ። እቲ ብህይወት ዘሎ ወላዲ፣ ክሳብ ዝመውት፣ ነቲ ንብረት ድላዩ ክገብር ይኽእል 'ዩ።

መዋቲ፣ ካብ ካልእ ዝተወልዱ ደቂ እንተሃልዮም፣ እቶም ደቂ ንእለቱ ውርሻኦም ክወስዱ ይኽእሉ 'ዮም። ውርሻ ክይወስዱ 'ውን፣ ብዓል ቤት ወይ ብዓልቲ ቤት መዋቲ/መዋቲት ክሳብ ዝመውት ወይ እትመውት ክጸንሑ ይኽእሉ 'ዮም። መዋቲ ምርጫው እንተ ዘይነይሩ፣ ደቂ ንኹሉ ይወርሱዎ። መውትቲ፣ ዝወርሱ ደቂ ምስ ዘይህልዉዎም፣ ወለዶም ወይ ኣሕዋቶም ይወርሱዎ።

ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድመኡም ደቂ ዘለዉዎ ወላዲ ምስ ዝመውት፣ እቶም ደቂ፣ በቲ ኣላዩኦም ሓገዝ ይረኽቡ። ኣላዩ ማለት፣ እቲ ናይ ' ቶም ቆልዑ መሰላት ኣብ ግብሪ ምውዓሉ ዝከታተል ሰብ እዩ።

ንብረት ምዉት

ንብረት ምዉት ዝብሃል፣ ኩሉ ' ቲ እቲ ምዉት ገዲፋዎ ዝኸይድ ገንዘብን ንብረትን እዩ። እቶም መሰል ዘሎዎም ኣዝማድ፣ ነቲ ናይቲ ምዉት ንብረት ብሓባር ይወርሱዎ።

ምምቕቓል ንብረት፣ ምምዝጋብ ንብረትን ምክፋል ውርሻን

እቲ ዝሞተ ምርዑው እንተ ነይሩ ' ሞ ምስ ብጸይቲ ንብረት እንተ ነይሩዎ፣ እቲ ንብረት መጀመርታ ኣብ መንጎ ምርዑዎት ይምቀል። እዚ ድማ፣ ምምቕቓል ንብረት ይብሃል። እዚ ምስተገብረ፣ እቲ ንብረት ይከፋፈል።

ምምዝጋብ ንብረት ማለት፣ ኣብ ልዕሊ ናይቲ ዝሞተ ሰብ ንብረት፣ ሞሪትን ዕዳን ቍጽጽር ይካየድ ማለት እዩ። እዚ፣ ሰለስተ ኣዋርሕ ድሕሪ ሞት ክዛዘም ኣለዎ፣ ንምምቕቓል ድማ መሰረት ይኸውን። እዚ ድማ ናይቲ ዝሞተ ሰብ ንብረት ይከፋፈል ኣሎ ማለት እዩ።

ኑዛዜ (Testamente)

ኑዛዜ፣ ሕጋዊ ሰነድ ' ዩ። እቲ ኑዛዜ ዝገድፍ ሰብ፣ መን እንታይ ይወርስ ባዕሉ ክውስን ይኸእል ' ዩ። ፍልይ ዝበለ ነገር ግን ኣሎ። ቀጥታ ወራሲ (ደቂ ምዉት፣ ደቂ ደቂ ንምዉት ወይ ከኣ ደቂ - ደቂ - ደቂ ንምዉት) ሕጋዊ ብጽሒቱ ክሓትት መሰል ኣሎዎ።

ኑዛዜ፣ ሓድ ሓደ መምርሒታት ክኸተል ኣለዎ። ንኣብነት ብጽሒፍ ክሰፍር ኣለዎ። ክልተ መሰኻኽር ክፍርሙሉ ኣለዎም። ስለ ' ዚ ቅድሚ ኑዛዜ ምጽሓፍኻ ንኪኢላ ሕገ ምሕታት ጽቡቕ ' ዩ።

ከይተመርዓዉ ሳምቦ ኮይኖም ተኣኻኽቦም ዝነብሩ፣ ብዘይ ውዓል ሕደር ንብረት ኣይማቐሉን። ነንሕድሕዶም (እቲ ወይ እቲ ሓደ ምስ ሞተ) ክወራረሱ እንተ ደልዮም ለበዋ ክጽሕፉ ይግባኡም።

ሕቶታት ዘተ ምዕራፍ 8

መጠን ብዝሒ ኣረጋውያን ካብ ካልኦት ፖለቲካዎች ዕድመ ንላዕሊ ክውስኹ: ንኣንቲ ሃገር ኣንታይ ማለት እዩ?

ዕድመ ምስ ደፋኣካ: ደስ የብል እዩ ኢልካ እትሓስቦ ኣንታይ እዩ?

ኣብ ሸመደን: ኣብ ልዕሊ ኣረጋውያን ዘሎ ኣረኣኣያ ካብቲ ዝለመድካዮ ወይ ትፈልጦ ኣንታይ ፍልልይ ኣሎዎ?

ቅድሚ ጠረታ ምውጻኣካ: ኣንታይ ክትምድብ የድሊ?

ኣብ መንጎ ሃገርካን ኣብ መንጎ ሸመደንን ብዛዕባ ክንክን ኣረጋውያን ኣንታይ ተመሳሳልነት ወይ ፍልልይ ኣሎ?

ኣብ መንጎ ሃገርካን ኣብ መንጎ ሸመደንን: ንስነ ስርዓት ቀብራ ብዝምልከት: ኣንታይ ፍልልይ ወይ ተመሳሳልነት ኣሎ?

